

URBAN AND RURAL REPORTS 2016:1

Att lära ut akademiskt skrivande

En handledning med exempel på övningar

CAMILLA ERIKSSON

Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Urban and Rural Development

URBAN AND RURAL REPORTS 2016:1

Att lära ut akademiskt skrivande

En handledning med exempel på övningar

CAMILLA ERIKSSON

Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Urban and Rural Development

URBAN AND RURAL REPORTS 2016:1

Within the series are published reports from the divisions at the department: Agrarian History, Environmental Communication, Landscape Architecture, Rural Development and the Swedish Centre for Nature Interpretation.

The aim of the report series Urban and Rural reports, issued by the Department of Urban and Rural Development, SLU Ultuna, is to present research, teaching and other interesting activities in progress at the department in a popular science way.

Members of the Board of editors: Andrew Butler, PhD, Landscape architecture
Emil Sandström, PhD, Rural development
Lotten Westberg, PhD, Environmental communication
and Nature interpretation
Carin Martiin, PhD, Agricultural history

Legally responsible publisher: Cecilia Waldenström
eISBN: 978-91-85735-38-9
© 2016 Author and Board of editors

Swedish University of Agricultural Sciences • Department of Urban and Rural Development

Postal address: P.O. Box 7012, SE-750 07 Uppsala SWEDEN
Visiting address: Ulls väg 27
Delivery address: Ulls gränd 1
Phone: +46 18 67 10 00
E-mail: sol@slu.se
Web address: <http://www.slu.se/sol>

Författare

CAMILLA ERIKSSON, fil.dr., forskare vid avdelningen för landsbygdsutveckling, institutionen för stad och land, Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Hennes forskningsintressen rör hur jordbrukspolitik genomförs lokalt, samt hur lantbrukets och lantbrukares roller förändras i samspel med samhällsliga förändringar. Hon är även involverad i undervisning, särskilt inom agronomprogrammet med inriktning på landsbygdsutveckling vid SLU där hon planerat och ansvarat för kurser samt handlett studentuppsatser.

Innehåll

1	Introduktion	7
2	Enkelhet, begriplighet och precision	8
3	Att tillämpa övningarna	10
4	Skrivövningar	12
	Översikt.	12
	Om plagiat.	14
	Vad är en uppsats?.	15
	Starka och svaga verb	16
	Att disponera text.	17
	Tvärvetenskap.	18
	Ett ”lagom” språk.	19
	Vad är en vetenskaplig artikel?.	20
	Att sammanfatta text.	21
	Språkkriterier.	22
	Bibliografi för vidare läsning	23

1 Introduktion

Den här rapporten innehåller ett antal skrivövningar som syftar till att öva studenters skrivförmåga. För att lyckas med akademiska studier är det viktigt att studenter utöver ämneskunskaper även tränas i olika generella färdigheter som skrivförmåga, läsförståelse, studieteknik och muntlig framställan. Studenternas skrivförmåga sätts på prov särskilt i samband med större uppsatsarbeten, som exempelvis kandidatuppsatsen. I samhällsvetenskap och humaniora författar studenter ofta ett stort antal texter under sin studiegång, men det är inte säkert att studenterna får återkoppling på sitt skrivande – de flesta lärare fokuserar, av goda skäl, på ämnesinnehållet. En lösning på detta kan vara att inkorporera undervisning om skrivande som hantverk eller generell färdighet i kurserna, och göra uppgifter om detta till examinationsmoment. Tanken är att den här samlingen av skrivövningar ska vara ett steg på vägen till att väva in undervisning om och examination av generiska färdigheter i undervisningen.

Inom universitetsutbildningar ställs ofta höga krav på skrivförmåga eftersom praxis inom de flesta universitetsdiscipliner är att avhandla forskningsresultat skriftligt. Därtill finns ofta en tanke om att studenterna ska vara anställningsbara efter examen och vara kompetenta att arbeta inom yrken där författande av rapporter, utredningar och dylikt är ett krav. Inom samhällsvetenskap och humaniora anses dessutom skriv- och analysförmåga många gånger hänga intimt samman. Det är visserligen inte nödvändigtvis så att ett undermåligt språk automatiskt innebär en undermålig analys, men det är svårare att föra fram en vederhäftig samhällsvetenskaplig analys med ett undermåligt språk. De studenter som har en god analysförmåga men undermåligt språk riskerar därför att få oförtjänt låga betyg, vilket pekar mot att undervisning i vetenskapligt skrivande även är nödvändigt för att inte missgynna studenter med exempelvis icke-akademisk bakgrund eller de som inte har undervisningsspråket som modersmål.

Målet med de skrivövningar som föreslås här är att de tillsammans kan skapa en progression i studenternas förmåga att skriva akademisk text. Utgångspunkten är att skrivförmåga, läsförståelse och kunskaper i formalia hänger samman och tillsammans kan ge en grund för akademiskt skrivande. Övningarna har skrivfärdighet i fokus, men de är gjorda för att anpassas till olika kurser och för att tillämpas på befintlig kurslitteratur eller befintliga examinationsuppgifter som studenterna skriver. Sammantaget är övningarna tänkta att träna studenternas skrivande så att deras texter kännetecknas av enkelhet, begriplighet och precision, vilket jag nu kommer att förklara närmare.

2 Enkelhet, begriplighet och precision

Jag väljer att sammanfatta de principer som gäller för akademiskt skrivande med ledorden *enkelhet, begriplighet och precision* (jmf Wellander 1973). Min avsikt är att de tre ledorden kan kommuniceras till studenterna för att förmedla ett ”rättesnöre” för akademiskt skrivande som är lätt att ta till sig och komma ihåg. Med enkelhet avser jag att det akademiska språket bör vara rättfram och effektivt skrivet, inte onödigt tillkrånglat eller utsvävande. Med begriplighet menar jag att texten bör vara tydlig i sitt innehåll – det ska inte finnas syftningsfel, oklara resonemang eller tvetydighet kring vem som sagt vad i texten. Med precision avser jag att ordval och resonemang är precist (i motsats till ungefärlig). En text med hög precision kännetecknas alltså av att författaren för fram precis vad som menas. Dessa egenskaper, som jag menar kännetecknar vad en akademisk text bör präglas av, kan övas fram på olika sätt.

Tabell 1 visar en översikt av de skrivövningar som jag har tagit fram. Övningarna är inspirerade av den omfattande litteratur som finns tillgänglig om akademiskt skrivande, se bibliografin för vidare läsning. Ambitionen har varit att skapa ett antal övningar som tillsammans tränar de förmågor och tacklar de problem som studenter kan ha i sitt skrivande. Vanliga problem som ofta nämns i litteraturen inbegriper att studenter kan tycka att det är svårt att:

- hitta ”rätt” språk i olika sorters skrivuppgifter, eller olika discipliner
- välja rätt verb för att göra ”rätt” anspråk
- hantera referenssystem
- uttolka mening ur texter
- bygga argument
- strukturera sin text.

Det finns även en rik litteratur om studiesociala utmaningar och studieteknik som exempelvis uppskjutarbeteende (prokrastinering) samt mer allmänna frågor kring tidsplanering, som jag har valt att inte hantera i denna skrivövningssamling.

Som nämnts i inledningen genomsyras övningssamlingen av tanken att de förmågor som bör tränas för att framgångsrikt författa akademiska texter utöver skrivförmåga även inbegriper läsförståelse och formalia som är specifikt för akademiska texter. De flesta övningarna tränar samtliga förmågor men de kan ha tonvikt på olika saker, se

tabell 1. Några av övningarna introducerar specificerade verktyg för studenterna. Dessa verktyg är i huvudsak hämtade från *Studentens skrivhandbok* (Schött 2007) som ger en introduktion till olika typer av texter och skrivtekniker. Detta kompendium skulle därmed kunna användas som en övningsbok som kompletterar *Studentens skrivhandbok*.

När det gäller skrivförmåga har jag valt att utforma övningar på olika nivåer. Övningen *Starka och svaga verb* går in i detaljer då studenten ska analysera hur val av verb påverkar textens mening. Denna övning kopplas intimt samman med den övergripande princip om att akademiska texter bör kännetecknas av precision, som jag definierat ovan. Här får studenten laborera med olika verb och prova sig fram till det ordval som de anser har störst precision i relation till vad författaren vill och kan göra anspråk på. Övningen *Ett "lagom" språk* bygger även den på att studenten ska skriva om en befintlig text och prova sig fram till en "lagom" nivå med stöd av anvisningar från *Studentens skrivhandbok*. Här varvas därmed detaljer kring ordval med att reflektera kring hela styckens syfte och budskap. I övningen *Att sammanfatta text* däremot är textens budskap helt i fokus då studenten ska skriva ett abstract och därmed får träna sig i att komprimera text utan att förlora textens mening (precision) och skriva effektivt och enkelt (i den betydelse som jag definierat enkelhet ovan).

När det gäller läsförståelse är de flesta övningar i praktiken ett tillfälle att öva läsförståelse eftersom samtliga övningar innebär att texter måste läsas och tolkas. De övningar som tydligast är kopplade till att träna läsförståelse är *Att sammanfatta text*, *Att disponera text* samt *Tvärvetenskap*. I övningen *Att sammanfatta text* ska studenten skriva en sammanfattning av en längre text som läraren väljer. Därefter ska studenten komprimera textens huvudbudskap i ytterligare två steg genom att först sammanfatta abstractet till tre meningar, sedan välja fem nyckelord som korrelerar till texten i sin helhet på ett bra sätt. Övningen ställer därmed höga krav på att studenten har förstått textens huvudsakliga budskap. I övningen *Att disponera text* ska studenten "efterhandskonstruera" en dispositionsplan för en färdig text, vilket ställer höga krav på att uttolka hur texten är strukturerad, vad texten handlar om och vilket/vilka budskap som är viktigast. I övningen *Tvärvetenskap* ges studenten en chans att reflektera kring och lära sig se hur olika ämnestraditioner för fram olika stilar för det akademiska skrivandet. I alla program på universitet och högskolor förväntas studenter läsa kurser inom olika ämnen, vilket gör det nödvändigt för studenterna att kunna känna igen och använda sig av flera olika sätt att skriva akademisk text på som alla var för sig är korrekta men sammantaget kan vara fyllda av motstridiga anvisningar och normer.

När det gäller formalia har jag valt att fokusera på referenshantering och vetenskapliga texters struktur. Referenshantering introduceras i övningen *Om plagiat* där studenten får formulera vad plagiat är samt hur det undviks genom att hantera referenser på korrekt sätt och genom att vara medveten om var uppgifter hämtas ifrån och hur författaren gör tydligt varifrån den kommer. En vidare tanke med den övningen är att studenterna ska få upp ögonen för varför referenssystem finns, det vill säga att det inte enbart handlar om att bemästra vad som kan synas vara ett krångligt system utan att det i grunden handlar om att information ska vara korrekt/hederligt återgiven och spårbar. I uppgiften *Vad är en uppsats?* får studenterna några verktyg för att analysera hur en akademisk text (författad av mer seniora studenter) är uppbyggd.

3 Att tillämpa övningarna

I tabellen *Översikt skrivövningar* visas förslag på vilket år i ett kandidatprogram som en viss övning kan ingå, baserat på uppgiftens svårighetsgrad. Givetvis kan övningarna användas inom kurser som inte ingår i kandidatprogram. Jag har valt att utgå ifrån ett tänkt kandidatprogram eftersom det är orimligt att samtliga övningar används inom en enstaka kurs. De vanligtvis treåriga kandidatprogrammen på svenska universitet har därför fått stå modell för hur övningarna kan användas fram till uppsatsmomentet som oftast avslutar utbildningen och leder till kandidatexamen.

Det finns stora möjligheter att anpassa övningarna till olika kurser och olika svårighetsnivåer av de lärare som väljer att arbeta med övningarna. Det är därför i princip möjligt att tillämpa övningarna när som helst under ett program. De två övningar som i första hand syftar till att träna läsförståelse bygger dock på progression. Övningen *Vad är en uppsats* är tänkt att tillämpas på exempelvis en kursuppsats eller kandidatuppsats skriven av en student. Det är därför lämpligt att den ligger tidigare i programmet jämfört med övningen *Vad är en vetenskaplig artikel* som är tänkt att tillämpas på just en vetenskaplig artikel och därmed får anses kräva mer förkunskaper när det gäller ämneskunskap men också läsförståelse.

Tanken är att alla övningar ska vara möjliga att integrera i kurserna, i vissa fall genom att utgå ifrån kurslitteraturen, och examineras av den kursansvarige läraren. Ett alternativ är att låta examinationen i huvudsak göras av studenterna själva genom att de får läsa och ge feedback på varandras arbeten. Utöver att spara knappa lärarresurser adderar ett sådant upplägg ett extra inlärningssteg för studenterna och kan alltså ha en pedagogisk funktion. Exempelvis skulle ett sådant upplägg göra att studenterna efter övningen *Att sammanfatta text* får en chans att jämföra sin lösning med en annan students lösning av samma uppgift. De kan då diskutera och reflektera kring hur de förstått textens kärnbudskap olika eller prioriterat olika mellan textens olika delar. Samma resonemang gäller för uppgiften *Ett "lagom" språk* där läraren kan ha svårt att hinna med att ge feedback på alla deltexter som ska lämnas in. Beroende på hur skrivövningarna vävs in i övrig examination på kursen och hur stor vikt som kommer att läggas vid skrivövningarna när betyg sätts så finns det många möjliga sätt att hantera uppgifterna som examinationsmoment.

Ett sätt att tillämpa en övning på kan vara att studenterna ger feedback på varandras texter, men att även läraren läser och ger feedback på alla texter som studenterna skickar in. Det maximerar den mängd feedback som varje enskild student får på sitt arbete och kan anses vara optimalt ur pedagogisk synpunkt. Ett annat sätt att använda sig av en övning är att läraren lägger till ytterligare ett steg i uppgiften där studenten får

i anvisning att läsa och ge feedback på en annan students inlämning, varefter studenten skriver ned sina reflektioner kring hur de löst uppgiften på olika sätt. Läraren kan då välja att examinera enbart den reflektionsuppgift som studenten lämnar in. Ett tredje sätt att tillämpa övningen på kan vara att studenten får i uppgift att läsa en annan students inlämning och ge feedback, medan läraren enbart läser för att sätta betyg men avstår från att ge feedback i syfte att spara lärartid. Det finns alltså stor flexibilitet och jag vill med detta påpeka att det är möjligt att använda sig av skrivövningarna utan att det tar mycket extra resurser i anspråk.

4 Skrivövningar

Översikt

I tabellen på nästa sida finns en översikt av skrivövningarna. Där framgår också förslag på när i utbildningsprogrammet det kan vara lämpligt att tillämpa en viss övning. Det förhindrar inte att övningarna används enskilt eller i annan ordning, utan ska snarare läsas som att tabellen visar att det finns en progression i övningarnas svårighetsgrad. Varje övning innehåller fingerade instruktioner till studenten om vilken omfattning inlämningen ska ha. Naturligtvis avgörs detta av läraren, det ska enbart ses som en fingervisning om vilken omfattning jag tänkt mig när jag skrev övningen.

De flesta övningarna refererar till verktyg i *Studentens skrivhandbok* (Schött 2007). Övningen om plagiat hänvisar till SLU-bibliotekets *Sök- och skrivguide* (<http://www.slu.se/sok-och-skrivguide>). Används övningen på ett annat universitet är det lämpligt att byta ut anvisningen så att det egna bibliotekets resurser används om möjligt. Det har sina förtjänster i sig att studenterna blir bekanta med universitetsbibliotekets resurser. De övningar som handlar om att analysera texter är i första hand tänkta att användas på texter som ingår i kurslitteraturen på den aktuella kursen.

Tabell 1: Översikt skrivövningar

När	Vad	Rubrik	Innehåll/syfte	Generisk färdighet	Tid
År 1	Begriplighet	Om plagiat	Introducerar källkritik, studenten får formulera var gränsen går för plagiat och får redskap för att undvika att göra plagiat (referenssystem, i första hand Harvard)	Kunskap i formalia	10 h
År 1	Enkelhet/ Begriplighet	Vad är en uppsats?	Studenten får analysera vad som kännetecknar en vetenskaplig uppsats, hur argument byggs upp och hur referenser hanteras	Kunskap i formalia, läsförståelse	10 h
År 1	Precision	Starka och svaga verb	Hur visar författaren sin ståndpunkt, och vad innebär det att välja olika verb när ett budskap/slutsats/argument läggs fram?	Akademiskt skrivande, läsförståelse	5 h
År 2	Begriplighet	Att disponera text	Hur åstadkoms en "röd tråd"? Genom att analysera en färdig text ges studenten redskap att analysera texters struktur.	Akademiskt skrivande, läsförståelse, kunskap i formalia	15 h
År 2	Begriplighet	Tvärvetenskap	Olika discipliner har olika traditioner, studenten får träning i att känna igen och relatera till traditioner inom olika discipliner och "översätta" dem emellan.	Läsförståelse, kunskap i formalia	10 h
År 2	Enkelhet	Ett "lagom" språk	Vad är en "lagom" språklig nivå? Hur undviker jag att skriva överdrivet byråkratiskt eller överdrivet talspråkligt?	Akademiskt skrivande	20 h
År 3	Enkelhet/ Begriplighet	Vad är en vetenskaplig artikel?	Nästa steg i läsförståelse. Studenten tränas i att känna igen hur en vetenskaplig artikel är uppbyggda.	Kunskap i formalia, läsförståelse	10 h
År 3	Precision	Att sammanfatta text	Komprimera text genom att skriva ett abstract av en längre text som fångar det mest centrala i texten.	Akademiskt skrivande, läsförståelse	20 h
År 3		Språkkriterier	Sammanställa alla övningar som gjorts, dra slutsatser kring och sammanfatta vad som kännetecknar akademiskt skrivande.	Akademiskt skrivande	15 h

Skrivövning

Om plagiat

Vad är plagiat och hur undviker man det?

- a. Redogör för var gränsen går mellan ett plagiat och en text i original. Ge konkreta exempel på vad du bedömer är att plagiera och vad som är okej. Använd dig av SLU-bibliotekets *Sök- och skrivguides*¹ avsnitt om plagiat samt de länkar som finns till andra källor där du kan läsa mer.
- b. Läs avsnittet om att referera i bibliotekets *Sök & skrivguide*. Förklara och ge exempel på hur du med hjälp av att referera kan göra tydligt var du hämtat information respektive hur du visar att du dragit egna slutsatser.

Din färdiga text bör omfatta 2 sidor.

¹ Nås via <http://www.slu.se/sok-och-skrivguide>.

Skrivövning

Vad är en uppsats?

Vad skiljer vetenskapliga texter från andra texter? I den här uppgiften ska du reflektera över vad som kännetecknar en vetenskaplig uppsats.

I *Studentens skrivhandbok*¹ står att en vetenskaplig uppsats ska kännetecknas av följande egenskaper:

- Språket ska vara kritiskt, självständigt och reflekterande.
- Resultat och slutsatser ska inte uttryckas starkare än det finns fog för.
- Uppgifter som inte är allmänt bekanta ska styrkas med en korrekt referens.
- Framställningen ska vara konsekvent och systematisk samt präglas av precision och noggrannhet.
- Framställningen ska vara saklig och koncentrerad.
- Språket ska vara begripligt, adekvat och korrekt.

Läs den bifogade uppsatsen som är skriven av en anonym student, samt läs igenom avsnittet om vad som kännetecknar uppsatser i *Studentens skrivhandbok* (sid. 39–45, samt 118–120) noggrant så att du förstår alla kriterier som listas ovan. Läs även avsnittet *Att skriva akademiska* (sid. 92–100) som tar upp hur man kan hitta rätt balans i det akademiska språket. Din uppgift är att diskutera och ge exempel på hur väl författaren uppfyller kriterierna ovan. Vad är bra i uppsatsen och vad hade kunnat göras bättre?

Din färdiga text bör omfatta 2 sidor.

¹ Schött, Kristina (2007). *Studentens skrivhandbok*. 2:a utg. Stockholm: Liber.

Skrivövning

Starka och svaga verb

Vilka verb vi väljer när vi skriver en text påverkar vilket budskap som förmedlas. Hur väljs verben i vetenskapliga artiklar? Hur visar en författare att hon håller med om en argumentation eller inte håller med? Hur syns författaren i texten? Läs texten nedan och analysera vilket budskap texten förmedlar utifrån de verb som författarna valt. Experimentera sedan med att byta ut verben mot andra verb, och diskutera hur textens budskap förändras.

Since the 1970s, it has been observed that public involvement and participation in at least some stages of the problem-solving and decision-making cycle became major themes in governance processes (Huxham, 2000; Mostert, 2002; Pahl-Wostl, 2002; Taillieu, 2001; Wildemeersch, Janssen, Vandenabeele, & Jans, 1998). The management of public, social, and environmental issues moved from a position of supplying at best some information towards consultation as form of public participation. Administrators consulted people and stakeholders to learn from their ideas, perceptions, attitudes and concerns.

A number of forces drove participation to higher levels: more professionalism of both governors and the public, a moral duty of justification of spending public money, the inability of public authorities to deliver sustainable developments without commitment of the public, a perceived need to reinforce responsible citizenship and democracy. 'Interactive Participation' is a collection of work forms in which people participate in the development and implementation of plans, by discussion and contributing to solutions. Recently, 'best practices' are put forward by various kinds of stakeholders in which shared decision-making and self-determination as levels of participation (direct democracy) are highlighted (Borrini-Feyerabend, Favara, Nguinguir, & Ndangang, 2000). Shared decision-making implies that interested parties not only intervene in planning, but also become partly responsible for the outcomes, e.g. water use sectors represented in river basin organizations. In the decision-making of the European institutions there is a growing interest in policy orientation towards forms of public participation and promotion of 'the open method of coordination'. (European Union, 2000)

Din färdiga text bör omfatta 2 sidor.

Skrivövning

Att disponera text

Hur ska en text struktureras för att upplevas som enkel och begriplig? Vad menas med att texten ska ha en röd tråd? Hur uppnås det? I den här övningen får du träna dig i att analysera en texts struktur med hjälp av några givna analysverktyg. Den text du ska analysera finns bifogad till övningsinstruktionen. Det första steget är att läsa kapitlet *Disposition* i *Studentens skrivhandbok*¹, sid. 81-91, sedan att läsa den bifogade texten. Besvara följande frågor:

- Vilken/vilka dispositionsprincip/er används (tematisk, emfatisk, kontrastiv, kausal eller kronologisk)? Ge exempel på hur de används i texten.
- Beskriv textens struktur med hjälp av valfri dispositionsplan (tabell, tankekarta, fackmodell).
- Vad är textens kärnformulering (se *Studentens skrivhandbok* sid. 66-70)?
- Reflektera kring vad du lärt dig och om/hur du vill arbeta med dispositionsplaner och dispositionsprinciper nästa gång du ska skriva en text.

Din färdiga text bör omfatta 2-4 sidor.

¹ Schött, Kristina (2007). *Studentens skrivhandbok*. 2:a utg. Stockholm: Liber.

Skrivövning

Tvåvetenskap

Det vetenskapliga skrivandet kan se olika ut inom olika ämnesdiscipliner. Det kan bero på att olika metoder används eller att olika ämnen har växt fram på olika sätt över tid och bildat en egen tradition. I den här uppgiften ska du jämföra två olika discipliners förväntningar på det akademiska skrivandet genom att jämföra examinationsuppgifter från de båda ämnena. Välj ut två examinationsuppgifter som du har eller har haft i kurser inom två olika ämnesområden och reflektera över vilka förväntningar som ställs på studentens skrivande i respektive uppgift. Vad är gemensamt och vad skiljer de båda examinationsuppgifterna åt? För att reda ut den frågan kan du ta hjälp av följande mer detaljerade frågor:

- Skulle du beskriva det skrivsätt som efterfrågas som en essä, en uppsats, en rapport eller PM? (Om du är osäker på vad som menas med de olika texttyperna, se *Studentens skrivhandbok*, sid. 9–54.)
- Förväntas du referera till källor i ditt svar?
- Hur förväntas referenser till andra författare se ut?
- Vilken typ av källor förväntas du använda?
- Vad av följande skulle vara förväntat respektive accepterat att använda i svaret: föreläsninganteckningar, böcker och artiklar i samma ämnesdisciplin, rapporter (av vilka), primärkällor (av vilken typ – dikter, noveller, dokument, vetenskapliga arbeten), sekundärkällor, tabeller, kartor, diagram?
- Förväntas du kontrastera olika författare eller argument mot varandra?
- Förväntas du använda mer än en källa?
- Förväntas du vara synlig i texten? Är det accepterat att använda ”jag” i texten?
- Förväntas du dra egna slutsatser och vad ska de i så fall byggas på?
- Förväntas du använda dig av personliga erfarenheter eller åsikter?

Din färdiga text bör omfatta 2 sidor. Bifoga dina valda examinationsuppgifter vid inlämning.

1 Schött, Kristina (2007). *Studentens skrivhandbok*. 2:a utg. Stockholm: Liber.

Skrivövning

Ett ”lagom” språk

Det akademiska språket kännetecknas av att vara korrekt, värderingsfritt och precist (i motsats till ungefärligt). Det är dock viktigt att hitta en balans i språket så att det inte framstår onödigt tillkrånglat, byråkratiskt eller svårbegripligt å ena sidan, å andra sidan inte heller värderande, talspråkligt eller osäkert. I den här övningen ska du få lära dig fem kriterier för att skriva och bedöma akademiska texter: *formalitet*, *innehållspackning*, *specifikation*, *hedging* och *metatext*. Läs kapitlet *Att skriva akademiska* i *Studentens skrivhandbok*¹, sid. 92–100 där de fem kriterierna går igenom. Läs även den bifogade texten som du ska granska och skriva om enligt nedan:

1. Markera alla förekomster av *formalitet*, *innehållspackning*, *specifikation*, *hedging* och *metatext* i den bifogade texten.
2. Ta ställning till vad du anser vara en lagom grad av *formalitet*, *innehållspackning*, *specifikation*, *hedging* och *metatext* i tur och ordning. Skriv texten så att du genererar fem olika texter där du bearbetat texten utefter varje kriterium för sig.
3. Sammanställ en slutgiltig text där du tagit hänsyn till alla fem kriterier.

Lämna in dina sex bearbetade texter samt en kort redogörelse för hur du har prioriterat och tänkt när du löst uppgiften (ca en sida).

¹ Schött, Kristina (2007). *Studentens skrivhandbok*. 2:a utg. Stockholm: Liber.

Skrivövning

Vad är en vetenskaplig artikel?

I den här uppgiften ska du reflektera över hur vetenskapliga artiklar är skrivna. Vetenskapliga artiklar kan vara skrivna på olika sätt inom olika discipliner och i olika tidskrifter. Det finns dock några grundläggande element som ofta hittas i vetenskapliga artiklar. Läs den bifogade artikeln och se om du kan identifiera exempel på följande element:

- Att teori kopplas ihop med egna resultat.
- Att slutsatser dras utifrån egna resultat.
- Kritisk analys (av egna resultat, av andras argument...).
- Användning av terminologi.
- Inkorporering av fakta från annan forskning.
- Användning av primärdata.
- Användning av citat.
- Uttrycker egna åsikter.
- Användning av personliga erfarenheter.
- Att utveckla ett argument.

Den sista punkten, att utveckla ett argument, kan sägas vara en ledstjärna för vetenskapligt skrivande och innebär i praktiken att flera av de andra elementen som listas ovan används. Läs om vad det innebär att utveckla ett argument i boken *Writing at University*¹, sid. 97–109.

Din uppgift är att identifiera och diskutera exempel på hur författaren använder sig av de element som listas ovan. Din färdiga text bör omfatta 2 sidor.

¹ Creme, Phyllis & Lea, Mary R. (2008). *Writing at university: a guide for students*. 3:e utg. Buckingham: Open University Press.

Skrivövning

Att sammanfatta text

I den här övningen får du öva på att komprimera text utan att förlora det viktigaste budskapet eller innehållet i texten. Övningen består av att du ska förbereda en artikel för publicering i bibliotekets databas. Biblioteket kräver förutom själva artikeln att det även finns ett abstract, ett kort uppslag på max tre meningar, samt nyckelord.

Det första steget är därmed att läsa den bifogade artikeln, och skriva ett abstract på max 200 ord som sammanfattar och lyfter fram det viktigaste innehållet i texten. När du har skrivit ditt abstract, ska du återigen komprimera och summera textens innehåll genom att skriva tre meningar som sammanfattar texten, totalt max 400 tecken (med blanksteg). Det sista steget består av att välja fem nyckelord som sammanfattar vad artikeln handlar om. Nyckelorden har en viktig funktion – när användare söker efter artiklar så är det nyckelorden som styr vilka sökresultat de får. Det är alltså viktigt att tänka igenom vilka läsare du tror är intresserade av artikeln och vad du tror att de kan tänkas använda för sökord.

Lämna in dina tre texter samt en kort redogörelse för hur du har prioriterat och tänkt när du löst uppgiften (ca en sida).

Skrivövning

Språkkriterier

Det här är den sista övningen i akademiskt skrivande. Den här uppgiften består av att gå igenom de uppgifter du löst tidigare, och reflektera kring vad som kännetecknar akademiskt skrivande. Föreställ dig att du är utsedd att vara opponent på ett examensarbete. Hur kommer du att angripa uppgiften utifrån vad du lärt dig om akademiskt skrivande? Hur kommer du att granska uppsatsen? Vilka kriterier anser du att uppsatsen bör möta, och hur bör den vara skriven?

Gör en lista med kriterier som du anser bör bedömas när det gäller det akademiska skrivandet, och skriv en motivering och instruktion till varför kriterierna är viktiga samt hur de bör bedömas.

Din färdiga text bör omfatta 3 sidor.

Bibliografi för vidare läsning

- Angelo, Thomas A. & Cross, K. Patricia (1993). *Classroom assessment techniques: a handbook for college teachers*. 2:a utg. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Björk, Lennart A. & Räisänen, Christine (2003). *Academic writing: a university writing course*. 3:e utg. Lund: Studentlitteratur.
- Crene, Phyllis & Lea, Mary R. (2008). *Writing at university: a guide for students*. 3:e utg. Buckingham: Open University Press.
- Flowerdew, John & Peacock, Matthew (red.) (2001). *Research perspectives on English for academic purposes*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Indrisano, Roselmina & Squire, James R. (red.) (2000). *Perspectives on writing: research, theory, and practice*. Newark: International Reading Association.
- Oshima, Alice & Hogue, Ann (2006). *Writing academic English*. 4:e utg. White Plains: Pearson Longman.
- Paltridge, Brian (2004). Academic writing. *Language teaching*, no 37, 87-105.
- Schött, Kristina (2007). *Studentens skrivhandbok*. 2:a utg. Stockholm: Liber.
- Sword, Helen (2012). *Stylish academic writing*. Cambridge: Harvard University Press.
- Wellander, Erik (1973). *Riktig svenska*. Stockholm: Esselte Studium.

PREVIOUSLY PUBLISHED AT THE DEPARTMENT

Urban and Rural reports (2015-)

- 2015:1 Toward a critical and interdisciplinary understanding of illegal hunting – a synthesis of research workshop findings
von Essen, E., Hansen, H. P., Nordström Källström, H., Peterson, N. & Peterson, T. R.
ISBN: 978-91-85735-36-5, eISBN: 978-91-85735-37-2

Reports - Department of Urban and Rural Development (2007-2014) ISSN: 1654-0565

- 3/2014 Nature interpretation. Sandberg, E.
Besökarnas tankar. Meningsskapande i naturum förstått genom listning av besökarnas tankar. En metodstudie
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-34-1, eISBN: 978-91-85735-35-8
- 2/2014 Landscape architecture. Dövlén, S. & Olsson, E.
Nationella, regionala och kommunala aktörer om implementering av den europeiska landskapskonventionen i Sverige. Planering och förvaltning av landskap
ISSN: 1654-0565, eISBN: 978-91-85735-33-4
- 1/2014 Rural development. Eksvärd, K., Lönngren, G., Cuadra, M., Francis, C., Johansson, B., Namanji, S., Rydberg, T., Ssekyewa, C., Gissén, C. & Salomonsson, L.
Agroecology in practice. Walking the talk
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-31-0, eISBN: 978-91-85735-32-7
- 2/2013 Environmental communication. Bergeå, H., Hallgren, L., Westberg, L. & Ångman, E.
Dialogprocessen om allemansrätten Underlag för utveckling av dialogmetodik och dialogkompetens
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-30-3
- 1/2013 Landscape architecture. Berglund, U., Nord, J., Eriksson, M., Antonson, H., Butler, A., Haaland, C., Hammarlund, K., Hedfors, P., Thiirmann Thomsen, R. & Åkerskog, A.
Landskapsanalys för transportinfrastruktur - en kunskaps- och metodredovisning för utveckling av väg- och järnvägsprojekt i enlighet med den europeiska landskapskonventionen
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-29-7
- 5/2012 Nature interpretation. Arnell, A. (red.)
Besökarnas röster. Utvärdering av naturvägledning, Besökarstudier, Reviewing
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-28-0
- 4/2012 Rural development. Eriksson, C. & Wangenfors, T.
Fäbodbrukare om fäbodbrukets framtid. Beskrivningar av driftens villkor och synpunkter på landsbygdsprogrammet från Sveriges fäbodbrukare
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-27-3
- 3/2012 Nature interpretation. Caselunghe, E.
Forskningsperspektiv på naturvägledning
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-26-6

- 2/2012 Landscape architecture. Eklund, K. J. (red.)
 Parken på Grönsö. Om bevarande och utveckling av en historisk park
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-25-9
- 1/2012 Rural development. Bartholdson, Ö., Beckman, M., Engström, L., Jacobson, K.,
 Marquardt, K. & Salomonsson, L.
 Does paying pay off? Paying for ecosystem services and exploring alternative
 possibilities
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-24-2
- 3/2011 Landscape architecture. Berglund, U., Eriksson, M. & Ullberg, M.
 Här går man. Gångtrafikanterers erfarenheter av gåendemiljön i tre städer
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-23-5
- 2/2011 Landscape architecture. Msangi, D.
 Land Acquisition for Urban Expansion: Process and Impacts on Livelihoods of Peri
 Urban Households, Dar es Salaam, Tanzania
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-22-8
- 1/2011 Landscape architecture. Berglund, U., Eriksson, M., Nord, J., Butler, A., Antonson, H.,
 Hammarlund, K., Hedfors, P. & Åkerskog, A.
 Om landskap och landskapsanalys för väg och järnväg - ett kunskapsunderlag med
 fokus på begrepp och exempel
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-21-1
- 2/2010 Swedish EIA Centre. Asplund, E., Hilding-Rydevik, T., Håkansson, M. & Skantze, A.
 Vårt uppdrag är utveckling - hållbar utveckling och regional tillväxt
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-20-4
- 1/2010 Landscape architecture. Berglund, U. & Nordin, K.
 Barnkartor i GIS- ett verktyg för barns inflytande
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-19-8
- 7/2009 Swedish EIA Centre. Kågström, M.
 Hur ska man hantera det här med hälsa? En kunskapsöversikt om hälsans roll i
 konsekvensbeskrivning och transportplanering
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-04-4
- 6/2009 Swedish EIA Centre. Åkesson, G., Calengo, A. & Tanner, C.
 It's not a question of doing or not doing it - it's a question of how to do it. Study on
 Community Land Rights in Niassa Province, Mozambique (English version)
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-04-4
- 5/2009 Nature interpretation. Arnell, A., Jansson, S., Sandberg, E. & Sonnvik, P.
 Naturvägledning i Sverige - en översikt
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-16-7
- 4/2009 Sida's Helpdesk for Environmental Assessment, Swedish EIA Centre. Engström, L.
 Liquid Biofuels - Opportunities and Challenges in Developing Countries
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-15-0
- 3/2009 Landscape architecture. Hedfors, P. (ed.)
 Urban naturmark i landskapet en syntes genom landskapsarkitektur.
 Festskrift till Clas Florgård
 ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-14-3

- 2/2009 Environmental communication. Andersson, Y., Setterwall A. & Westberg, L.
Miljökommunikation för miljöinspektörer
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-13-6
- 1/2009 Landscape architecture. Berglund, U., Nordin, K. & Eriksson, M.
Barnkartor i GIS och trafiksäkerhet. Ett forskningsprojekt i samarbete med
Örbyhus skola
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-12-9
- 7/2008 Swedish EIA Centre. Sandström, U. G. & Hedlund, A.
Behovsbedömning av detaljplaner
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-11-2
- 6/2008 Rural development. Emanuelsson, M., Johansson, E. & Ekman, A-K.
Peripheral Communities, Crisis, Continuity and Long-term Survival
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-04-4
- 5/2008 Landscape architecture. Norrman, S. & Lagerström, T.
Grönsö park och trädgårdar
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-06-8
- 4/2008 Swedish EIA Centre. Hedlund, A. & Johansson, V.
Miljökonsekvensbeskrivning. Aktörernas roller och betydelse
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-10-5
- 3/2008 Rural development. Palmer, S., Nilsson, A. & Roigart, A.
Dynamic Change in Rice Production Systems in the Mekong Delta. A students field
report from An Gian
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-09-9
- 2/2008 Landscape architecture. Florgård, C.
Översyn av landskapsarkitektprogrammet SLU, Uppsala
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-08-2
- 1/2008 Swedish EIA Centre. Lindblom, U. & Rodéhn, J.
MKB-tillämpningen i Sverige. Antalet MKB för verksamheter och åtgärder
2005 och 2006
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-07-5
- 5/2007 Swedish EIA Centre. Lerman, P. & Hedlund, A.
Miljöbedömning och andra konsekvensanalyser i vattenplanering
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-04-4
- 4/2007 Swedish EIA Centre. Sandström, U. G. Svensk översättning.
Biologisk mångfald i miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.
Bakgrundsdokument till konventionen om biologisk mångfald, beslut VIII/28:
Frivilliga riktlinjer om konsekvensbedömning innefattande biologisk mångfald
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-03-7
- 3/2007 Swedish EIA Centre. Wärnbäck, A.
Cumulative Effects in Swedish Impact Assessment Practice
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-02-0
- 2/2007 Landscape architecture. Myhr, U.
Miljövärdering av utemiljöer. Metodbeskrivning för EcoEffect Ute
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-01-3

1/2007 Rural development. Helmfrid, H.
Naturesyn. Tre svar på vad natur är
ISSN: 1654-0565, ISBN: 978-91-85735-00-6

Att lära sig skriva akademisk text är en utmaning som för de allra flesta tar många år om inte ett helt liv att bemästra. Detta kompendium vänder sig till alla som undervisar studenter inom samhällsvetenskap och humaniora och vill få inspiration och redskap för hur vi kan träna studenter på grundutbildningen att skriva akademisk text. Ju tidigare studenterna får en chans att träna sig att skriva, läsa och reflektera kring olika sorters akademiska texter ju större förmåga kommer de att ha att analysera och skriva texter när de ska skriva sin första längre uppsats. Genom förslag på skrivövningar och enkla sätt att kommunicera den vetenskapliga textens särprägel kan kompendiet komma till nytta för lärare, kursansvariga och studierektorer.